

Svensk författningssamling

Lag om frysning av tillgångar

Utfärdad den 16 november 2023

SFS 2023:677

Publicerad
den 21 november 2023

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

Lagens syfte och tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser för genomförande av punkterna 1 c och d i Förenta nationernas säkerhetsråds resolution 1373 (2001). Syftet med lagen är att förhindra och motverka finansiering av terroristhandlingar i enlighet med vad som anges i resolutionen.

Lagen gäller inte de fysiska eller juridiska personer som i stället omfattas av frysningsåtgärder enligt en förordning om ekonomiska sanktioner som har beslutats av Europeiska unionen.

Förhållandet till beslut om straffprocessuella tvångsmedel

2 § Beslut i brottmål om kvarstad och beslag enligt bestämmelserna i 26 och 27 kap. rättegångsbalken samt beslut om penningbeslag enligt lagen (2014:307) om straff för penningtvåtsbrott och terroristbrottslagen (2022:666) ska gälla framför ett beslut om frysning enligt denna lag. Egendom ska också kunna förverkas utan att ett beslut om frysning enligt denna lag hindrar det.

Ett beslut i Sverige om beslag eller kvarstad eller ett beslut om förverkande ska, om beslutet meddelas inom ramen för internationellt straffrättsligt samarbete, gälla framför ett beslut om frysning enligt denna lag. Detsamma gäller ett beslut om att i Sverige verkställa ett motsvarande beslut som har meddelats i en annan stat.

Ordförklaring

3 § Med frysning avses i denna lag ett enligt lagen meddelat beslut som innebär

1. ett förbud för den som anges i beslutet och någon som avses i 5 § att förfoga över sina tillgångar, och

2. ett förbud för var och en att tillhandahålla tillgångar till den som anges i beslutet eller till någon som avses i 5 §.

Beslut om frysning

4 § Om det behövs för att förhindra fortsatt brottslighet av likartat slag får ett beslut om frysning meddelas för den som

1. skäligen kan misstänkas för brott enligt terroristbrottslagen (2022:666),

¹ Prop. 2022/23:137, bet. 2023/24:JuU2, rskr. 2023/24:20.

2. har dömts för brott enligt terroristbrottslagen, eller
3. på grund av innehållet i utländsk brottsutredning eller dom skäligen kan misstänkas för att i annan stat ha begått brott som motsvarar brott enligt terroristbrottslagen.

5 § Ett förbud mot att förfoga över tillgångar gäller inte bara egendom som tillhör den som beslutet om frysning avser, utan även egendom som

1. tillhör juridiska personer som ägs eller kontrolleras, direkt eller indirekt, av någon som avses i 4 §,
2. tillhör fysiska eller juridiska personer som agerar i stället för någon som avses i 4 § eller punkten 1 eller på uppdrag av sådana personer, eller
3. utgör avkastning av egendom som ägs eller kontrolleras, direkt eller indirekt, av någon som avses i 4 § eller punkterna 1 eller 2.

6 § Ett förbud mot att tillhandahålla tillgångar till de fysiska eller juridiska personer som avses i 4 eller 5 § gäller var och en.

7 § Vid prövningen av om beslut om frysning ska meddelas, ska vad som sägs i 5 § förvaltningslagen (2017:900) om legalitet, objektivitet och proportionalitet tillämpas.

8 § Beslut om frysning meddelas av åklagaren. Åklagaren får avvakta med att meddela beslut om beslutet är till men för utredning eller lagföring av den brottslighet misstankarna avser eller för arbete med att förebygga, förhindra, upptäcka, utreda eller lagföra sammanhängande eller likartad brottslighet.

Om förutsättningarna enligt 4 § är uppfyllda får åklagaren fatta beslut på begäran av behörig myndighet i en annan stat.

Beslutet gäller omedelbart. Beslutet ska snarast möjligt kungöras i Post- och Inrikes Tidningar och delges den som beslutet avser.

Förfarandet hos åklagaren

9 § Vid åklagarens handläggning av ärenden enligt denna lag ska följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900) tillämpas:

- 6 § om service,
- 7 § om tillgänglighet,
- 8 § om samverkan,
- 9 § om utgångspunkter för handläggningen,
- 10 § om partsinsyn,
- 13 § om tolkning och översättning,
- 14 och 15 §§ om ombud och biträde,
- 23 § första stycket om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 27 § om dokumentation av uppgifter, och
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande.

Bestämmelserna i 10 § förvaltningslagen om partsinsyn ska tillämpas först när ett beslut enligt 4 § har meddelats.

10 § En åklagare får anlita biträde av Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen vid utredning av frågor om frysning av tillgångar enligt denna lag. Åklagaren får också ge en polisman i uppdrag att vidta en viss åtgärd som hör till utredningen, om det är lämpligt med hänsyn till åtgärdens karaktär.

Vid förhör ska följande bestämmelser i 23 kap. rättegångsbalken tillämpas:

- 4 § om objektivitet,
- 6 § om rätten att hålla förhör,
- 7 § om hämtning till förhör,
- 9 § om skyldighet att stanna kvar för förhör,
- 9 a och b §§ om tillfälligt omhändertagande av kommunikationsutrustning,
- 10 § om vem som får närvara vid förhör,
- 11 § om rätt att ställa frågor vid förhör, och
- 12 § om förbud mot otillbörliga åtgärder under förhör.

Vid tillämpningen av 23 kap. 4 och 11 §§ rättegångsbalken ska bestämmelserna om den som är misstänkt i stället avse den som beslutet om frysning avser.

11 § En åklagares beslut i fråga om frysning ska vara skriftligt och ange följande:

- vem beslutet avser,
- om förbud ska gälla och, i så fall, förbudets innebörd,
- skälen för beslutet,
- de bestämmelser som åberopas, och
- när beslutet fattades och vem som fattade beslutet.

Av beslut om frysning ska det också framgå

- att det finns en möjlighet att begära undantag från förbudet enligt 14 §, och
- att det finns en möjlighet att överklaga beslutet till domstol enligt 15 §.

Upphävande av beslut

12 § Om det inte längre finns skäl för ett beslut om frysning ska åklagaren omedelbart häva beslutet.

Åklagaren ska också häva beslutet om den som beslutet avser blir föremål för frysning enligt en förordning om ekonomiska sanktioner som har beslutats av Europeiska unionen.

Beslutet om hävning ska snarast möjligt kungöras i Post- och Inrikes Tidningar och delges den som beslutet avser.

Omprövning av beslut

13 § Åklagaren ska med högst sex månaders mellanrum räknat från dagen för beslutet ompröva ett beslut om frysning.

Dessutom ska åklagaren snarast möjligt ompröva ett beslut om frysning om en behörig myndighet i en annan stat, vars begäran ligger till grund för beslutet, begär att beslutet ska upphävas.

Undantag från beslut

14 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får, på begäran av den som beslutet avser, i enskilda fall besluta om undantag från ett beslut om frysning, om det är nödvändigt för att tillgodose grundläggande behov eller, om det finns särskilda skäl, för att betala extraordinära kostnader.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från beslut om frysning enligt 4 §.

15 § Den som genom ett beslut om frysning har förbjudits att förfoga över tillgångar får överklaga åklagarens beslut enligt denna lag. Rätten att överklaga gäller även den som enligt 5 § fått sina tillgångar frysta genom beslutet. Rätten att överklaga är inte inskränkt till viss tid.

Överklagandet prövas av den tingsrätt som är behörig att handlägga ett åtal som rör de brottsmisstankar som beslutet om frysning grundar sig på eller, om beslutet grundar sig på en dom, den tingsrätt som har meddelat domen. Grundar sig beslutet på ett utländskt förfarande ska målet tas upp av Stockholms tingsrätt.

16 § Ett överklagande ska göras skriftligen till den tingsrätt som enligt 15 § ska pröva överklagandet och innehålla de uppgifter som anges i 5 § första och andra styckena och 7 § lagen (1996:242) om domstolsärenden. Överklagandet ska dock ges in till åklagaren. Åklagaren ska med ett eget yttrande snarast möjligt överlämna överklagandet och övriga handlingar i ärendet till tingsrätten, utom i de fall åklagaren beslutar att häva beslutet om frysning.

17 § Tingsrätten ska avgöra ärendet snarast möjligt och, om det inte finns något synnerligt hinder mot det, senast inom en vecka från det att överklagandet kom in till tingsrätten. Sammanträde ska hållas om någon part begär det och det inte är uppenbart att det inte behövs.

Klaganden har rätt att ta del av det som har tillförts ärendet med de begränsningar som följer av 10 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Vid rättens handläggning av ett överklagande gäller i övrigt lagen (1996:242) om domstolsärenden. Om sammanträde ska hållas ska åklagaren dock alltid kallas.

Offentligt biträde

18 § Vid överklagande ska rätten förordna ett offentligt biträde för den som beslutet om frysning avser, om det inte måste antas att det saknas behov av biträde. Frågan om förordnande ska prövas snarast möjligt.

Straff

19 § Den som uppsåtligen bryter mot ett beslut om frysning enligt 4 § döms till böter eller fängelse i högst två år eller, om brottet är grovt, till fängelse i högst fyra år. Den som begår gärningen av grov oaktsamhet döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

I ringa fall ska det inte dömas till ansvar enligt denna paragraf. Det ska inte heller dömas till ansvar för anstiftan av eller medhjälp till en gärning som avses i denna paragraf.

Förverkande

20 § Utbyte av brott enligt 19 § ska förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt.

21 § Egendom som har använts som hjälpmedel vid brott enligt 19 § eller som har kommit till genom ett sådant brott får förklaras förverkad, om det behövs för att förebygga brott eller om det annars finns särskilda skäl. Detsamma gäller egendom som varit avsedd att användas som hjälpmedel

vid brott enligt 19 §, om brottet har fullbordats, och egendom som någon har tagit befattning med på ett sådant sätt som utgör brott enligt 19 §.

SFS 2023:677

I stället för egendomen får dess värde förklaras förverkat.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

På regeringens vägnar

ULF KRISTERSSON

TOBIAS BILLSTRÖM
(Utrikesdepartementet)